

Boekenweek

Van 12 tot en met 20 maart was het Boekenweek, met dit jaar als thema 'Van oude mensen... – De derde leeftijd en de letteren.' Dit is overduidelijk een toespeling op het boek *Van oude mensen, de dingen, die voorbijgaan* van een van Nederlands bekendste schrijvers.

1. Welke schrijver?

- Hugo Claus.
- Louis Couperus.
- Multatuli.
- Gerard Reve.

Smurfen

De Smurfen bestaan dit jaar vijftig jaar en zijn sinds kort weer helemaal terug van weggeweest. De Smurfen staan behalve om hun kenmerkende uiterlijk ook bekend om hun typische taalgebruik: de Smurfentaal. Een zin als 'Het heeft gisteren de hele smurf gesmurft; alles was besmurft' is bijvoorbeeld heel normaal.

2. Welke regelmaat kun je ontdekken?

- Alleen grammaticale elementen worden vervangen door 'smurf(en)'.
- Alleen inhoudswoorden worden vervangen door 'smurf(en)'.
- Alleen werkwoorden worden vervangen door 'smurf(en)'.
- Alleen zelfstandige naamwoorden worden vervangen door 'smurf(en)'.

Tibet

Begin maart is in de autonome regio Tibet, die sinds 1950 onder China valt, grote onrust ontstaan. De Tibetanen willen meer vrijheid voor Tibet. In het land worden verschillende talen gesproken, maar het Tibetaans is vooral bijzonder om zijn schrift: het zogenaamde abugida-schrift.

3. Welk van de onderstaande tekstjes is een voorbeeld van dat schrift?

- ᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ ᠨᠠᠨ
- مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ
- 日本語
- འཕྲོ་འཕྲོ་

Vingers in de knoop

Bij onderzoek naar de productie van gesproken talen wordt vaak gekeken naar versprekingen. Als iemand 'de bekker naast het wed' zegt in plaats van 'de wekker naast het bed', dan kun je daaruit iets afleiden over hoe taal vanuit ons hoofd via onze mond naar buiten komt. Gebarentalen voor doven worden niet geproduceerd met spraak, maar met de handen. Toch bestaan er wel degelijk 'versprekingen' in gebarentaal.

4. Welke vergissing komt in gebarentaal NIET voor?

- Gebaren worden door elkaar gehaald.
- Het gebaar bevat een verkeerde houding van de handen.
- Het gebaar wordt een halve slag gedraaid.
- Het gebaar wordt op de verkeerde plek bij het lichaam gemaakt.

Arabishe zender

Sinds vorige maand heeft de BBC er een televisiezender bij, een Arabischtalige zender welteverstaan. De zender wil zich toeleggen op het belichten van nieuws en actualiteiten in het Midden-Oosten, de regio rond de Perzische Golf en Noord-Afrika. In al deze regio's wordt Arabisch gesproken.

5. Zal elke Arabischspreekende persoon deze zender kunnen begrijpen?

- Ja: iedereen die Arabisch spreekt, kan deze zender begrijpen.
- Nee: er bestaan verschillende varianten van het Arabisch en die zijn onderling niet verstaanbaar.
- Niet iedereen: alleen in de landen ten westen van Egypte.
- Niet iedereen: alleen mensen met een hoge opleiding.

Fluitend door het leven?

Vorige maand werd een zevenjarig Russisch jongetje gevonden dat nooit heeft leren praten. Hij bleek te zijn grootgebracht in een volière, en kan nu alleen communiceren door met zijn armen te zwaaien en vogelgeluiden te maken.

6. Zal hij ooit normaal leren spreken?

- Hij zal een groot aantal woorden kunnen leren, maar zijn uitspraak zal nooit goed zijn.
- Ja, maar dat kost zeer veel moeite en tijd.

- Nee, maar hij kan wél gebarentaal leren.
- Nooit, want na je zevende kun je geen taal meer leren.

Schiermonnikoogs

In het Nederlands kon je vroeger mannelijke (m), vrouwelijke (v) en onzijdige (o) woorden onderscheiden, net zoals in het Duits. In een aantal Nederlandse dialecten is dit onderscheid bewaard gebleven: niet alleen in Brabant, Limburg en Vlaanderen, maar ook bijvoorbeeld in het dialect van Schiermonnikoog.

Schiermonnikoogs

- De raide auto (m)
- De raid fyts (v)
- It raide stopjiet (o)

Nederlands

- De rode auto
- De rode fiets
- Het rode stoplicht

7. Waaruit kun je hier het woordgeslacht afleiden?

- Alleen uit de verbuiging van het bijvoeglijk naamwoord.
- Alleen uit de verbuiging van het zelfstandig naamwoord.
- Alleen uit het lidwoord dat voor het zelfstandig naamwoord staat.
- Uit de verbuiging van het bijvoeglijk naamwoord samen met de keuze van het lidwoord.

Parlez-vous français?

Ieder jaar wordt op 20 maart de Internationale Dag van de Francophonie gevierd. Op deze dag staan de Franse taal en de Franse cultuur centraal. De dag wordt georganiseerd door *La Francophonie*, een internationale organisatie die meer dan vijftig landen in zich verenigt waarin Frans gesproken wordt. In deze landen is Frans ten minste één van de talen die gesproken worden; in een aantal van deze landen is het een officiële taal.

8. In hoeveel landen is Frans een officiële taal?

- 6
- 17
- 31
- 54

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

